

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**ПАМ'ЯТКА УЧАСНИКА ТА ПРОГРАМА
II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади
з навчальної дисципліни «Екологія»
у 2012/2013 навчальному році**

9-11 квітня 2013 року

ПОЛТАВА - 2013

**Про проведення
II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади
з навчальної дисципліни «Екологія» у 2012/2013 навчальному році**

На виконання наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 23.01.2013 № 46 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2012/2013 навчальному році» в Полтавській державній аграрній академії з 9 по 11 квітня 2013 року буде проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади (далі – Олімпіада) з навчальної дисципліни «Екологія».

До участі запрошуюються студенти учасники-переможці I етапу Олімпіади з навчальної дисципліни «Екологія» у кількісному складі – 2 особи від кожного вищого навчального закладу та керівники (викладачі) даного навчального закладу.

Умовами для учасників II етапу Олімпіади є:

1. Наявність студентського квитка, паспорта для підтвердження особи.
2. Наявність завіреної копії Анкети учасника II етапу Олімпіади, визначеної форми, надісланої до 1 березня 2013 року на адресу академії:
 - поштову, 36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди 1/3, ПДАА, оргкомітету з проведення Олімпіади по «Екології»;
 - електронну – e-mail: pdaa@pdaa.com.ua, тема – Олімпіада з екології, назва файлу – аббревіатура ВНЗу.
3. Наявність посвідчення про відрядження до м. Полтава.

Контактні особи оргкомітету:

Опара Микола Миколайович, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, заступник голови оргкомітету, телефон (05322) 50-03-74.

Булах Тетяна Вікторівна, відповідальний секретар, телефон/факс (05322) 2-29-53.

Загальна інформація про організацію і проведення Олімпіади розміщена на сайті академії <http://pdaa.edu.ua/>

Проїзд до академії:

- від залізничного вокзалу Полтава-Київська – тролейбусом № 1 до зупинки «вул. Сінна» (академія знаходиться поряд зі стадіоном «Ворскла»);
- від залізничного вокзалу Полтава-Південна – тролейбусами № 1, 4 до зупинки «Майдан Незалежності» (академія знаходиться поряд зі стадіоном «Ворскла»);
- від автовокзалу – автобусом № 20 (кільцевий) до зупинки «Майдан Незалежності» або «вул. Сінна» (академія знаходиться поряд зі стадіоном «Ворскла»).

Прохання квитки на зворотній проїзд придбати завчасно!

Організаційний комітет з проведення Олімпіади

Аранчій В. І., професор, ректор академії, голова оргкомітету;

Писаренко П. В., доктор сільськогосподарських наук, професор, перший проректор академії, заступник голови оргкомітету;

Опара М. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, заступник голови оргкомітету;

Булах Т. В., завідувач навчально-науковим відділом, старший викладач кафедри економіки підприємства, відповідальний секретар;

Фролов С. О., директор Департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації (за згодою);

Мирошниченко В. І., директор Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації (за згодою);

Маренич М. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан факультету агротехнологій та екології;

Писаренко В. М., доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування;

Піщаленко М. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник завідувача кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування;

Поспелов С. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник завідувача кафедри землеробства і агрохімії;

Міщенко О. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник директора Навчально-наукового аграрно-інженерного інституту;

Лінська С. П., головний бухгалтер академії;

Матюха В. В., голова профспілкового комітету академії;

Ярова Л. В., начальник редакційно-видавничого відділу;

Кусова С. В., завідувач канцелярією;

Моїсєєв Є. В., студентський декан, студент 3 курсу напряму підготовки «Агрономія»;

Іванова Т. В., голова студентської профспілкової організації, студентка 3 курсу напряму підготовки «Агрономія».

Журі з проведення Олімпіади

Опара М. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, голова журі;

Писаренко В. М., доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування;

Крикунова В. Ю., кандидат хімічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної та біологічної хімії;

Піщаленко М. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник завідувача кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування;

Поспелов С. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник завідувача кафедри землеробства і агрохімії;

Поспелова Г. Д., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування;

Горб О. О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.

Мандатна комісія з проведення Олімпіади

Ласло О. О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри землеробства і агрохімії, голова комісії;

Ляшенко В. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва, заступник голови комісії;

Тараненко С. В., кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри землеробства і агрохімії.

Апеляційна комісія з проведення Олімпіади

Шокало Н. С., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри землеробства і агрохімії, голова комісії;

Філоненко С. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва;

Пономаренко С. В., старший викладач кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.

**Порядок та регламент роботи Олімпіади
8 квітня 2013 року**

8⁰⁰ – 21⁰⁰ – заїзд, реєстрація, поселення учасників.

13⁰⁰ – 14⁰⁰ – обід.

15⁰⁰ – 17⁰⁰ – консультації з викладачами академії по проведенню Олімпіади, аудиторії факультету агротехнологій та екології, навчальний корпус № 1.

17⁰⁰ – 20⁰⁰ – культурна програма.

9 квітня 2013 року

9⁰⁰ – відкриття Олімпіади, привітання ректора академії, професора В. І. Аранчій, актовa зала навчального корпусу № 1.

9³⁰ – 10⁰⁰ – представлення команд-учасників Олімпіади членам журі, декан факультету агротехнологій та екології М. М. Маренич.

10⁰⁰ – 13⁰⁰ – виконання учасниками Олімпіади теоретичних завдань, аудиторії факультету агротехнологій та екології.

14⁰⁰ – 15⁰⁰ – обід.

17⁰⁰ – 20⁰⁰ – культурна програма.

10 квітня 2013 року

09⁰⁰ – 13⁰⁰ – виконання учасниками Олімпіади завдань, аудиторії факультету агротехнологій та екології.

13⁰⁰ – 14⁰⁰ – робота оргкомітету, журі, комісій по проведенню Олімпіади.

14⁰⁰ – 15⁰⁰ – обід.

17⁰⁰ – 20⁰⁰ – культурна програма.

11 квітня 2013 року

10⁰⁰ – 13⁰⁰ – підведення підсумків змагань, нагородження переможців Олімпіади, актовa зала, навчальний корпус № 1.

14⁰⁰ – від'їзд учасників Олімпіади.

**Перелік тем
для підготовки до II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади
з навчальної дисципліни «Екологія» у 2012/2013 навчальному році**

Рівень знань учасників Олімпіади буде оцінюватися в три тури (теоретичний, тестовий, практичний) з наступних розділів дисципліни «Екологія»: аутоекологія, демоекологія, синекологія, глобальна екологія.

I. Теоретичний тур

Перелік тем, що передбачені Програмою з дисципліни «Екологія»:

1. Аутоекологія. Визначення, предмет, завдання, методи та об'єкт дослідження екології. Основні етапи розвитку екології як науки. Українська екологічна школа. Структура сучасної екології. Фундаментальні й прикладні розділи екології. Термінологічний апарат екології. Екологічні закони. Рівні організації живої матерії. Поняття «Середовище існування живих організмів». Основні уявлення про розвиток органічного світу. Стан природних ресурсів і довкілля. Демографічні проблеми і можливості біосфери. Екологічні фактори та їх класифікації (абіотичні, біотичні, антропічні). Загальні принципи дії екологічних факторів на живі організми. Екологічна пластичність. Правило оптимуму. Лімітуючі фактори. Закон мінімуму Лібіха. Закон толерантності. Принципи екологічної класифікації організмів.

2. Демоекологія. Основні особливості популяції як біологічної системи. Статистичні та динамічні показники популяції. Екологічний вік та тривалість життя популяцій.

3. Синекологія. Поняття біогеоценозу. Структура біогеоценозу. Динаміка біогеоценозів. Поняття екосистеми. Категорії організмів в екосистемах. Екологічні піраміди. Кругообіг речовин в екосистемах. Біомаса. Продуктивність екосистем. Первинна та вторинна продуктивність. Шляхи підвищення біологічної продуктивності екосистем. Класифікація екосистем. Динаміка екосистем. Загальні поняття про динаміку та стійкість агроекосистем. Причини та наслідки порушення стійкості агроекосистем. Стійкість агроекосистеми як основа її продуктивності. Основні екосистеми України.

4. Глобальна екологія. Вчення В.І. Вернадського про біосферу та ноосферу. Межі біосфери. Склад біосфери. Функції живої речовини в біосфері. Поняття про біогеохімічні цикли основних біогенних елементів (вуглець, кисень, азот, сірка, фосфор) та їх антропогенні складові. Трансформація енергії в біосфері. Схема еволюції біосфери. Сучасне уявлення про біосферу та ноосферу. Глобальні екологічні проблеми сьогодення.

II. Тестовий тур

Тестові завдання з розділів дисципліни «Екологія»: аутоекологія, демоекологія, синоекологія, глобальна екологія.

III. Практичний тур

Практичні завдання з розділів дисципліни «Екологія»: аутоекологія, демоекологія, синоекологія, глобальна екологія.

Орієнтовний перелік практичних завдань:

1. Визначення нітратів в сільськогосподарській продукції;
2. Застосування методу біоіндикації для визначення якості довкілля;
3. Визначення якості меду;
4. Розв'язування екологічних задач;
5. Творчий конкурс.

Список рекомендованої літератури:

1. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екології: Підручник.-К.:Либідь, 2005.- 408 с.
2. Білявський Г.О., Бутченко Л.І. Основи екології: теорія та практикум. Навчальний посібник. – К.: Лібра, 2006. – 368 с.
3. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник.- К.: Вища школа, 2003.-358 с.
4. Злобін Ю.А. Основи екології. – К.: Либідь, 1998. – 248 с.
5. Димань Т.М. Екологія людини: Підручник. –К.ВЦ «Академія», 2009. - 376 с.
6. Клименко М.О., Залеський І.І. Техноекологія: Навчальний посібник – К.: ВЦ «Академія», 2011.- 256 с.
7. Микитюк О.М., Грицайчук В.В., Злотін О.З., Маркіна Т.Ю. Основи екології: Навчальний посібник. – Харків: «ОВС», 2003. -144 с.
8. Смаглій О.Ф., Кардашов А.Т., Литвак П.В. та ін. Агроекологія: Навчальний посібник. – К.: Вища освіта, 2006. – 671 с.
9. Некос В.Е. Основи общей экологии и неоекологии. Учеб.пособие / В 2-х ч. – Харьков, часть 1 -1999, часть 2. – 2001.
10. Мусієнко М.М., Серебряков В.В. Брайнон О.В. Екологія. Охорона природи: Словник – довідник. – К.: Знання, 2002. – 550 с.